2020
AÑA DI ENSEÑANSA Y INNOVACION

ISLA ONLINE

Diabierna 14 Augustus 2020

Email: IslaOnline@gobierno.aw Tel: 528-4900

ISLA ONLINE
NOTICIA DI GOBIERNO

2020

GOBIERNO DI ARUBA

UN ISLA RESILIENTE

MINISTER EVELYN WEVER-CROES

PROME MINISTER DI ARUBA

Premier Evelyn Wever-Croes den Parlamento: NOS TA DEN NEGOSACION CU HULANDA AINDA Y NO A ACEPTA NADA TE CU AWOR

Premier Evelyn Wever-Croes diahuebs a duna Parlamento un update di e negosacionnan cu Hulanda te cu awor. Premier a indica kico tur a logra te cu awor, y na final a indica riba cual puntonan ta negociando ainda.

Riba e tema di supervision financiero, Premier a indica cu Hulanda no kier laga e exigencia los cu mester bira un Rijkswet. Hulanda a indica cu nan tin confiansa den e Gobierno aki, pero no sa cual Gobierno lo bin despues. Y Parlamento a demostra caba con facil por cambia un ley "landsverordening". Si Hulanda ta bay presta nos mas di 600 miyon florin, nan kier tin un supervision mas fuerte, den un rijkswet.

Premier Wever-Croes a indica cu ken cu presta Aruba mas di 600 miyon florin, lo impone condicionnan cu ta bay hopi leu. Di otro banda Gobierno di Aruba a logra si cu Hulanda ta tuma dos aña di refinanciamento di debe di Aruba na interes abou, cu ta duna Aruba tempo pa recobra forsa despues di e sla serio di Covid, sin cu nos mester preocupa cu e rating agencies internacional.

Tambe Gobierno a logra un palabracion di un salida di e rijkswet segun criterianan mas obhetivo. E rijkswet lo ta valido pa 9 aña, y si Aruba cumpli mas lihe, por sali afo mas lihe tambe.

Pa loke ta e "landspaketten", Gobierno a logra hopi aclareacion. Entre otro cu e entidad lo no tin un rol den e decision si mester bende accionnan di compania estatal of no. E tema di dolarisacion a wordo posponi pa 2022 despues di haci un investigacion y pa e aumento di edad di pensioen lo haci un estudio prome si mester aumenta esaki pa 66 aña na 2025.

Pa loke ta entidad Gobierno di Aruba a logra limita e autoridad di e entidad y subraya cu lo no acepta cu e entidad lo sinta riba stoel di Gobierno y sigur no Parlamento. Sinembargo ainda tin puntonan cu ta haci e pakete inaceptable riba cual ainda ta negociando.

Premier a finalisa splicando Parlamento cu Aruba ta den un problema financiero hopi serio awor y nos so no por sali afo. Nos mester di ayudo. E ayudo aki lo yuda nos re construi un economia mas fuerte, un autonomia mas fuerte pa un Aruba mas fuerte.

Premier Evelyn Wever-Croes a pidi cada Fraccion den Parlamento y e miembro independiente den Parlamento, pa contesta dos pregunta:
(1) Si nan por bay di acuerdo cu e pakete manera cu e ta awor y (2) si e contesta ta no, kico ta e alternativa.
Parlamento den su totalidad a rechasa loke tin riba mesa awor.

Fraccion di MEP tabata e unico cu a duna alternativa real y a indica unda nan lo kier mira cambio den e proposicion actual y a pidi Premier Evelyn Wever-Croes pa sigui negocia cu Hulanda.

Fraccionnan di POR, AVP y RED no a duna ningun alternativa. Y miembro independiente Daphne Lejuez tabata ausente den henter e reunion.

Gabinete Wever-Croes ta cumpli cu reglanan di bon gobernacion y den cuadro di transparencia a organisa e di tres consulta cu gremionan y Parlamento. A base di e opinionnan expresa den

PROME MINISTER EVELYN WEVER-CROES

“E problemanan financiero serio di Aruba ta pone cu nos no por sali afo nos so. Acepta ayudo no ta señal di debilidad. E ta muestra di carga responsabilidad, pa nos sali for di e crisis cu un economia mas fuerte, y un autonomia aun mas fuerte”

GABINETE WEVER-CROES

Prome Minister Evelyn Wever-Croes:

NO TIN UN FECHA DI LIMITE DEN NEGOSACIONNAN:
“Pa negocia bo mester ta fuerte para riba bo pia y no ora bo rosea ta cabando”

Un pregunta cu a surgi, cu a causa precupacion tambe, ta si tin un fecha di limite pa cu e negociacionnan cu Hulanda. Diabierna mainta den Conferencia di prensa di Gobierno di Aruba, Prome Minister Evelyn Wever-Croes a duna di conoce cu no tin un fecha di limite.

“Tawata tin hopi hende den panico keriendo cu awe diabierna tin un fecha di limite, pero esey no ta e caso. Den negociacionnan usual tin fecha di limite. Por ehempel si bo kier negocia prijs di un cas of cumpra un cas of un auto. Hopi biaha e doño di cas ta bisa mi ta duna bo e prijs aki pero e ta valido te cu otro siman diabierna. Pa e negociacionnan aki no tin tipo di limite of vencimento aki pero esaki no kiermeen nos tin tempo ilimita. Ami ta considera e limite aki nos rosea financiero paso nos no kier pa rosea caba cu nos. Tampoco nos kier ta lomba pa muraya sin rosea ta negociando cu Hulanda pasobra esaki ta un posicion hopi desventahoso pa bo negocia den dje. Pa negocia bo mester ta fuerte para riba bo pia y no ora bo rosea ta cabando”, Prome Minister a expresa. Sr. Derrick Werleman, Director di Departamento di Finansas, den su presentacion Rosea den e cumbra cu gremionan y lidernan politico, a indica cu nos rosea por yega te na september pero no full september tampoco. Talves pa paga debenan di Gobierno, pa paga FASE, salario di empleado publico pero no pa paga loonsubsidie.

“Sinceramente esey pami no ta un opcion pasobra mi no ta mira nos economia pick up pa september y cu no mester di loonsubsidie mas. Nos lo mester paga loonsubsidie na septemebr y nos mester tin e placa aki riba mesa pa nos cumpli cu e

hendenan cu ta traha den sector priva cu ta esunnan cu mas a wordo perhudica cu e crisis aki.

Pues nos tin cu keda cla prome cu nos tin cu paga loonsubsidie na september. Esey ta duna nos un par di siman. Manera mi a bisa nos no kier yega na sigui negocia sin rosea, nos mester di rosea pa nos por negocia”, Prome Minister Evelyn Wever-Croes a enfatisa.

Prome Minister Evelyn Wever-Croes

Aruba no tawata oficialmente riba agenda di Conseho di Minister di Reino pasobra:
GOBIERNO DI ARUBA YA CABA TA DEN NEGOSACIONNAN CU HULANDA
“Gobierno di Aruba ta hañando hopi elogio Aruba si a cumpli cu tur e condicionnan”

Den conferencia na prensa extraordinario di Gobierno di Aruba diabierna mainta, Prome Minister Evelyn Wever-Croes a informa tocante e reunion di Conseho di Minister di Reino cu a tuma luga diabierna mainta na Den Haag.

Contrario na loke hopi a pensa, Aruba no tawata oficialmente riba agenda di e reunion aki pasobra Aruba tawata den negociacion caba cu Hulanda prome cu e reunion aki y ta sigui den negociacion cu Hulanda. E reunion tawata mas dirigi riba Corsou y St. Maarten sinembarto Minister Plenipotenciario na Hulanda Guillfred Besaril a tuma e oportunidad pa trece dianti con ta bayendo cu e negociacionnan y e sentimentonan cu ta biba aki na Aruba.

Prome Minister a indica cu na Hulanda, Gobierno di Aruba ta hañando hopi elogio principalmente pasobra Aruba si a cumpli cu tur e condicionnan cu a wordo stipula pa haña fondonan pa e di dos y di tres tranche. Pa loke ta trata e consehonanan di CAFT, Aruba tawata den cumplimento y pa di dos pasobra Gobierno di Aruba a scoge e caminda di dialogo y negociacion pa purba sali di e impase aki.

“Nos ta negociando pa mas di un luna caba a base di e puntonan cu nos ta mira den e condicionnan cu huridico y financieramente nos mester negocia pasobra nan no ta aceptabel pero tambe nos ta teniendo cuenta cu e feedback y e preocupacionnan cu ta biba den comunidad”.

Prome Minister a duna di conoce cu e negosacionnan a avansa desde e prome dia riba varios preocupacion cu tawata tin y cu a wordo treci padilanti door di diferente gremio y Parlamento. Gobierno ta satisfecho cu loke a logra te awor pero, segun Prome Minister:

“Nos no ta cla ainda pasobra ainda tin puntonan riba papel cu nos no por acepta. Tin algun di e condicionnan cu ta mina e autonomia di e Gobierno di Aruba, mina e autonomia di Parlamento y eseynan ta cosnan cu nos no por acepta. Riba e puntonan aki nos ta negociando y ta avansando caba.

Mi kier garantisa e pueblo di Aruba, cu nos no ta bay acepta un pakete cu ta bay mina e autonomia y e lucha sagrado cu e pueblo aki a hiba pa yega na e Status Aparte. Mi ta un di e personanan cu ta un fiel creyente cu ta danki na nos status aparte nos a desaroya nos pais manera nos a desaroy’e.

E status aparte a haci nos diferente, e la cambia nos DNA y siña nos ta luchado y ta hendenan cu ta innova. Nos no ta hendenan cu ta keda haci mescos pero ta busca pa haci’e miho. Nos ta hende creativo cu ta bin cu solucionnan y nos ta kere den nos pais y stima nos pais. Esakinan ta caracteristica cu ami ta desea pa wak den nos future generacion pues ami no lo ta participle pa kibra esaki den e DNA, den e weso di lomba di nos comunidad.

Pero di otro banda nos mester tene na cuenta tambe cu nos no ta bay pone na peliger e bienestar di nos ciudadanonan cu di aworaki caba ta lucha pa yega na fin di luna y cubri nan gastonan. Nos no ta bay pone na riesgo e miles y miles di tata y mama di famianan cu ta den riesgo di perde nan trabou of entrada pa via di Covid.

Nos mester habri wowo pa e realidad aki. Pues nos ta buscando un alternativa entre mantene nos autonomia y percura cu nos mama y tatanan di famia por pone pan riba mesa pa nan yiunan pasobra nos no kier pueblo den hamber y den pobresa.

Con nos ta bay logra esaki? Nos ta kere cu e yabi ta creando un economia fuerte y resiliente cu por wanta cualkier shock den futuro. Ora bo tin un economia fuerte, bo ta crea un Aruba

Minister Xiomara Maduro

MINISTER di Finansa, Asuntonan Economico y Cultura

Departamento di Cultura y Comision di Arte di Palabra: Dia di Hubentud dedica na un hoben adulto ehemplar Samantha Trinidad

Felicitacion na tur hoben riba Dia di hubentud cual tabata diamars dia 12 di augustus ultimo.
Na ocasion di e dia aki a dedica esaki na un hoben adulto ehemplar cu a sa di destaca cu su talento y tambe den su carera profesional. Ta referi na Samantha Trinidad. Samantha a participa na e competencia literario di Papiamento "Arte di Palabra" for di 2009. Na 2012 y 2013 el a gana y a bay representa Aruba na e competencia final di Arte di Palabra ABC. Na 2014 el a participa na e competencia di talento pa hoben cu ta Gang di Arte unda el a gana cu e poesia titula Persisti Pa Continua - Despedida Artistico. Den e poesia e ta expresa tocante su retonan den bida artistico, su experencianan cu el a gana y cu awor e mester a tuma despedida pa bay sigui su estudio na Hulanda den enfermeria. Durante su estudio, Samantha a bin di vakantie na Aruba y semper tabata yuda sostene e proyecto di Gang di Arte. Na diferente ocasion Samantha a fungi como MC pa Gang di Arte y a haci un trabou tremendo.
Samantha a caba cu su estudio y ta biba actualmente na Aruba como esposa, mama y enfermera. E aña aki tambe Samantha a fungi como MC na e presentacion di Gang di Arte y Dream Dare Do. Ministerio di

Cultura, Departamento di Cultura y Comision Arte di Palabra ta desea Samantha hopi exito den su carera profecional y artistico.

Arte di Palabra: Diasabra 15 di augustus, lo tin e final di e competencia literario na Papiamento Arte di Palabra ABC

ORANJESTAD - E aña aki e final di arte di Palabra ABC ta tuma luga na Bonaire pa celebra e di tres lustro di e competencia na Bonaire.
E actividad literario lo tuma luga di 10 'or di mainta pa 2 'or di merdia na Iglesia Dios ta amor. Por sigui e programa bibo y directo via FB di NosTv Bonaire.
Pa motibo di e situacion actual di covid-19, e participantenan di Aruba lo participa virtual pa medio di un video graba.
Departamento di Cultura y Comision di Arte di Palabra Aruba, kier a desea Rafael Garcia y Cayley Figaroa hopi exito cu e competencia. Tambe exito na tur participante di Bonaire y Corsou
Un felicitacio na na Arte di Palabra Bonaire cu nan di tres lustro

MINISTER GLENBERT F. CROES
MINISTER di Asunto Social y Labor

15 di augustus ta ultimo dia pa aplica y prolonga FASE

Manera Gobierno a bin ta anuncia e siman aki, FASE su ultimo dia di aplicacion pa sea prome biaha of pa prolongacion ta 15 di augustus (awe diasabra) pasobra FASE ta termina fin di September.

E recordatorio na tur hende ta, no ta pasobra bo ta cobrando FASE e prolongacion ta bay automaticamente. NO. Bo mester registra pa prolongacion. Y no ta pasobra bo a registra full di nobo esey kiermen cu bo a prolonga. NO. Bo mester registra pa prolongacion. E motibo pakico a introduci esaki ta pa sigura cu esunnan cu ricibi e ultimo dos lunanan di FASE, realmente ta bin na remarca p'e.

A yega na FASE Helpdesk e informacion cu lo tin hopi hende cu a cuminsa traha y cu ta cobrando FASE tambe. Esaki no ta corecto pa motibo cu FASE ta solamente pa e hendenan cu ta sin trabou y sin entrada. Tambe a yega na oido di FASE Helpdesk cu tabatin hende cu por a haya trabou pero cu a nenga e trabou pasobra lo ta prefera keda cas haya AFL 950. FASE tabata for di su inicio un ayudo temporario, na prome instante solamente pa tres luna. Minister Glenbert Croes y Gabinete Wever Croes a bay di acuerdo pa prolong'e cu 3 luna mas pero cu e entendimento cu FASE manera cu nos conoce awo, no por sigui mas.

E mandatario ta trahando riba un plan nobo cu mester acapara e bashi despues di FASE. Pero con y kico esaki exactamente e lo bira, ainda ta den su fase inicial di estudio.

Mientras tanto, e siguridad t'ey te cu fin di september. Aplica. Prolonga.

MINISTER DANGUI ODUBER

MINISTER di Turismo, Salud y Deporte

Minister Dangui Oduber
E cambionan di ley Arubig na caminda pa parlamento

Como minister di salud mi ta sinti contento y satisfecho cu nos ta yegando un stap mas serca di un logro historico. Un logra cu ningun gobierno antes den pasado a logra cual ta pa reconoce nos yuinan di tera cu a studia medicina den region.

Awe mi a firma e carta pa por "bied aan" e cambionan den e ley di Arubig na Parlamento di Aruba. Una bes esaki yega parlamento e lo mester keda pa 2 siman pa miembronan di parlamento por repasa e contenido di e ley aki y despues Arubig lo bira un realidad.

Semper un politico mester bisa loke e ta bai haci y haci loke e ta bisa. Aki 2 siman nos lo haci e anuncio oficial di e logro aki mirando cu ainda e cambionan mester bai parlamento di Aruba.

Un di e puntonan hopi importante den nos programma di partido y tambe den nos programma di gobernacion tawata pa durante e gobernacion aki por logra cu nos studiantenan di Aruba tin e opcion pa sigui specialisa den region y wordo reconoci oficialmente como specialista na Aruba.

Semper tawata asina cu na momento cu studiante kier sigui specialisa den e ramo di cuido medico e unico opcion cu nan tawata tin ta sigui studia y specialisa na Hulanda pa nan por drenta e BIG register. Si un studiante por ehempel kier sigui studia na Colombia, Costa Rica, Merca of Canada esaki no lo wordo a reconoci.

Manera cu nos a drenta den gobierno nos a cuminsa e proceso di Arubig. E proceso pa reconoce nos yuinan di tera cu ta sigui specialisa den region. E no tawata un proceso facil y e proceso a tuma su tempo. Cu e Arubig nos kier logra cu nos yuinan di tera por sigui specialisa na Colombia, Costa Rica, Merca y Canada y nos kier garantiza cu tur esnan cu specialisa tin un calidad halto pa di e forma aki nos por mantene nos nivel di cuido.

Ministerio di turismo, salud publico y deporte a traha hopi duro riba e proyecto aki. Nos mester a haci investigacionan, mester a haci cambio den e ley Arubig, mester cuminsa set up un kwaliteitsinstituut, mester a busca contacto cu organonan di accreditacion y tambe stipula opleidingseisen.

Tur esaki naturlamente ta tuma su tempo pa por prepara algo bon. Nos a logra haci tur e trabounan y tur e cambionan conforme procedura mesetr wordo manda e organo consultativo (Raad van Advies) pa nan por repasa e cambionan y tambe duna un conseho riba esaki.

Nos ricibi e conseho di Raad van Advies riba e cambionan den e ley di Arubig y nos tin cu bisa nos ta hopi satisfecho cu e conseho aki. Tur e preocupacionan di Raad van Advies a wordo atendi y contesta y a yega e momento cu e cambionan ta wordo manda parlamento di Aruba.

Cu esaki nos a yega na e ultimo fase di Arubig. E tawata un trayecto largo, e no tawata algo facil pero cu hopi curashi y determinacion a percura pa nos por logra esaki.

Nos a logra algo grandi pa nos yuinan di tera. Nan lo por sigui specialisa den diferente ramo di specialsiacion di medicina na Costa Rica, Colombia, Merca y Canada y wordo reconoci pa por traha y yuda nos den cuido medico na Aruba.

Tambe tin mas onderdelen di wetgeving na caminda

Servicionan digital di AZV

AZV TA SIGUI OFRECE SU SERVICIO DIGITAL.

Nos oficina ta cera debi na e aumento di COVID19 riba nos Isla. AZV ta sigui ofrece su servicio na e manera digital. - Pa pregunta di bo seguro of informacion yama: 5279900 of e-mail na: klantenservice@uoazv.aw - Pa servicio di cuido medico den exterior (Medische Uitzending) tuma contacto via e-mail na: mu@uoazv.aw

- Pa informacion tocante peticion cu mester di autorisacion di AZV (machtiging), tuma contacto na via e-mail na: mgv@uoazv.aw

Pa cualkier informacion por bai riba nos website: www.azv.aw of por bishita nos Facebook Page (@AZVAruba).

Danki pa e comprencion,
UOAZV

49 PERSONA MAS A RECUPERA DI COVID-19 Y A SALI DI ISOLACION AWE.

ORANJESTAD, Aruba 14 augustus 2020. Despues di 11 dia cu e brote di Covid-19 a cuminsa aki na Aruba. Awe segun protocol nobo por a cuminsa duna autorisacion na algun persona pa sali di isolacion y registranan riba lista di esnan recupera.

Awe un total di 49 persona mas a recupera y di e forma aki Aruba ta cuminsa riba e caminda di recuperacion atrobe.

Mientrastanto pa loke ta casonan nobo 79 persona a test positivo.

UPDATE COVID-19
DIABIERNA 14-8-2020

CORONAVIRUS COVID-19

CASONAN CORONA VIRUS ARUBA

	TOTAL	RESIDENTE	NO RESIDENTE
POSITIVO	973	944	29
NEGATIVO	14356	-	-
ACTIVO	806	791	15
RECUPERA	163	149	14
GETEST	15329	-	-
GETEST NA AIRPORT	7247	-	-
MORTO	4	4	0

DVG DIRECTIE VOLKSGEZONDHEID

Gobierno di Aruba

BRA Bureau Rampenbestrijding ARUBA

Minister Andin Bikker

MINISTER di Husticia, Seguridad y Migracion

SR. RICHARD KRAMERS A KEDA ENCARGA CU MANDO DIARIO DI GUARDA NOS COSTA.

Minister di Husticia mr. Andin Bikker a apunta onder-inspecteur sr. Richard Kramers cu e encargo di management diario di Guarda nos Costa. Esaki despues cu sra. Trudy Hassell a participa ayera na e minister en esencia cu e no ta disponibel mas pa sigui cu e encargo diario di Guarda nos Costa.

Sra. Hassell, cu ja den pasado tabata na mando di e organisacion, a bolbe dirigi esaki desde juli 2018 caminda a logra entre otro pa e organisacion bira un dienst riba su mes na 2019, a zorg pa haya material di trabow necesario pa personal cu tabata pendiente pa varios aña, a tene controlnan severo y a zorg pa cuminsa adresa e falta di localidad y infrastructura adecua pa por retene personan cu no tin status legal bow di e Landsverordening Toelating en Uitzetting. E ciere di fronteranan a base di e pandemia di Corona-virus, e hecho cu mas persona sin status legal tabata wordo detecta den cuadro di controlnan entre otro di e shelter in place y toque de queda, den combinacion cu e falta di localidad adecua pa por retene personan cu no tin status legal, a pone cu e ultimo lunanan e circumstancianan na Guarda nos Costa a bira uno hopi tenso. Entre otro mester a zorg pa urgentemente cuminsa adresa e falta di localidad y infrastructura adecua y reenforsa e vigilancia na GNC cu cooperacion di KPA y CEA, ja cu tabata tin varios incidentenan di huida. Tambe tabata tin varios casonan di menasa contra di e personal di GNC dor di reclusonan cu a wordo traspasa for di KIA depues di a sinta nan castigo penal.

Minister Bikker a gradici sra. Hassell personalmente pa su trabow desplega desde juli 2018 bow di e circumstancianan dificil describi, dor di e situacion reinante na hermana pais Venezuela y ultimo tempo debi na e retonan sin precedente cu e pandemia di Corona-virus a trece cune.

Sr. Kramers di su banda a observa e ultimo simanan, den cuadro di e refuerso di KPA na Guarda nos Costa, e retonan di GNC y e personal di cerca. Tambe ela presencia varios reunion hunto cu e minister, CEA y personal di GNC, pues hunto cu su experiencia y estudio ta un persona sumamente califica pa por sigui cu e trabownan di Sra. Hassell.

Minister di Husticia sorprendi cu palabracionnan haci den cuadro di JVO riba husticia no ta ser respeta pa BZK

Manera ta conoci Aruba ta den negosacion cu Hulanda riba e condicionnan cu nan a bin cune momento cu Aruba a pidi pa haya e di tres fase di financiamento. Diahuebs durante dia tabatin un reunion publico unda a splica e condicionnan cu Hulanda a pone y uno di nan ta regarda husticia. Minister di Husticia mr. Andin Bikker a splica Parlamento cu un par di siman atras tabatin reunion di JVO, unda ministerionan di husticia den Reino a participa pa medio virtual y caminda a firma un protocol. Den e protocol a palabra cu tur tema cu ta regarda husticia lo bay wordo trata den e reunion di JVO na Januari 2021 na Hulanda si situacion di Coronavirus mehora. Pero pa sorpresa di Minster Bikker e siman aki e la bin tuma nota cu BZK, esta Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelatie di Hulanda, a bisa cu nan ta keda para riba cu e condicionnan pa cu di husticia mester sigui den e cuadro di e negosacionnan actual. Durante splicacion na Parlamento Minister Bikker a bisa cu e la keda sorprendi riba e nota di BZK. E mandatario a haya varios pregunta for di Parlamentarionan unda e la splica cu den su concepto ora cera un acuerdo mester cumpli cune y manera palabra pa trata e tema aki na Januari 2021. Los di esey na Januari anja pasa a bay di acuerdo cu e protocol di RST y KMar nobo y conhuntamente cu Parlamento a pone un geschillenregeling mientras cu te cu awe no conoce un geschillenregeling abase di articulo 12ª di statuto. A inclui den tanto RST protocol como KMar protocol un geschillenregeling y netamente awor aki cu a bay di acuerdo cu Minister di Husticia di Hulanda y otro Ministernan di Husticia di Reino cu lo bay trata e temanan aki na Januari 2021, diripiente BZK e siman aki ta notifica Aruba cu nan kier mantene e discusion den e senario aki toch pa e di tres fase di financiamento. Pa Minister Bikker tin caminda di cana pa loke ta trata e diferencia di opinion di e condicionnan di husticia pasobra por enfoca riba articulo 19 y articulo 11 di e protocolnan aki. E rekisitonan cu Hulanda a bin cune por pone Aruba cay bek tempo di Antiya pasobra for di Willemstad básicamente nan lo bay guia husticia. Pa Minister Bikker esaki ta mishi cu Aruba su autonomia y esaki no ta alcaso tampoco pa motibo cu ta trata di un fiansa cu mester paga bek. Minister Bikker no ta comprонde e condicion adicional cu Hulanda a bin cune pa Aruba haya e fiansa. Manera diferente experto huridico a splica, e asunto aki ta mishi cu Aruba su autonomia inecesariamente. Minister Bikker ta hopi contento y gradici cu Parlamento pasobra tin un union riba esaki y tur fraccion a indica cu e manera di proceder di Hulanda y e condicionnan ta inaceptabel. Di parti Parlamento nan a duna un mandato pa basicamente sigui na mesa di negosacion y los di esey a bin cu e sugerencia pa gobierno logra haya un conseho di antemano di Raad van Staten riba tur e rijkswetten nan cu nan ta pone. Tambe a bin recomendacion pa enbes di rijkswetten yega na onderregelingen mescos cu ta e caso cu e RST protocol y Kmar protocol y otro regelingennan cu a cera. Na e ultimo reunion di JVO un par di siman pasa Minister Bikker a firma un onderregeling pa un samenwerking caminda diferente departamento di husticia ta bay haya soft- y hardware specialisa cu diferente pais den Reino ta uza. Esey tambe ta un manera pa yega na palabracionnan y no mester wordo poni den un Rijkswet cu Hulanda ta proponiendo awor aki. Tanto gobierno y parlamento no ta di acuerdo cu e condicionnan cu Hulanda a bin cu nan.

MINISTER ARMANDO LAMPE

MINISTER di Enseñansa, Ciencia y Desaroyo Sostenibel

Scolnan por habri entrante 20 di Augustus

Durante e Conferencia di Prensa di Gobierno di Aruba di diaranson dia 12 di augustus 2020 a anuncia cu scolnan na Aruba por habri entrante diahuebs 20 di augustus proximo.
Esaki a wordo anuncia pa sra. Glenda Hernandez, director di Departamento di Asuntonan Social, kende alabes ta encabesa e "cluster" bou di cual enseñansa ta cay, esta "cluster 4" di e "Crisis Team".

Directiva di scol y sindicato

Hernandez a informa cu dialuna ultimo a tuma luga un encuentro cu e Directivanan di Scol. Den e encuentro aki a puntra cada directiva ki dia y con nan lo habri scol, ki preparacionnan ta tumando luga. A base di esaki a conclui cu mayoria kier habri entre 20 pa 24 di augustus. Diamars proximo ta papia cu SIMAR y SEPPA riba e mesun puntonan pa wak di nan punto di bista kico mester mehora pa haci e apertura escolar aki mas exitoso posibel.

Protocol

- ☐ E protocol "Randvoorwaarden openstellen onderwijsinstellingen m.b.t preventieve maatregelen COVID-19" compila pa Directie Volksgezondheid Aruba, fecha 12 di augustus 2020 ta publica riba e website oficial di Gobierno di Aruba y e Crisis Team relaciona cu e Coronavirus COVID-19: arubacovid19.org > Protocols > Education

Medidanan di prevencion

Scolnan primario

- ☐ Distanciamento fisico no ta rekeri entre e alumnonan, ni entre alumno y maestro;
- ☐ Distanciamento fisico di 1.5 meter si ta rekeri entre e maestronan mes como adulto;
- ☐ Mondkapjes no ta obligatorio pa e alumnonan di kleuter y basis;
- ☐ Mondkapjes ta rekeri pa e maestronan ora di interaccion entre nan como adulto.

Scolnan secundario

- ☐ Distanciamento fisico no ta rekeri entre e alumnonan;
- ☐ Distanciamento fisico di 1.5 meter si ta rekeri entre alumno y maestro/docente;
- ☐ Mondkapjes ta obligatorio pa alumno, maestro/docente y staf na scol.

Scolnan di avondonderwijs

- ☐ Distanciamento fisico di 1.5 meter ta rekeri entre alumno, maestro/docente y staf na scol;
- ☐ Mondkapjes ta obligatorio pa alumno, maestro/docente y staf na scol.

Mayornan

- ☐ Distanciamento fisico di 1.5 meter ta rekeri pa tur mayor na tur tipo di scol;
- ☐ Ta pidi pa un (1) mayor so hiba y busca e alumno na scol;
- ☐ Den caso cu e yiu ta malo of tin infeccion di COVID-19 na cas, mester meld e mucha malo.

Randvoorwaarden openstellen onderwijsinstellingen m.b.t preventieve maatregelen COVID-19

Opgesteld door:	Directie Volksgezondheid Aruba
Datum:	12 augustus 2020
Versie:	2.1
Status:	Definitief
Doelgroep:	Afgebakende onderwijsinstellingen: kleuter, basis- en middelbare scholen, middelbaar beroepsonderwijs, universiteiten, speciaal onderwijs instellingen die klassikaal onderwijs bieden. Andere onderwijsinstellingen, waaronder crèches, voor- en naschoolse opvang, tehuizen en andere speciaal onderwijs instellingen (Pasadia Bibito Pin, Pasadia Briyo di Solo y Centro Man na Obra van Stichting voor Verstandelijk Gehandicapten Aruba (SVGA)) vallen buiten de scope van dit document.

De Directie Volksgezondheid heeft onderstaande randvoorwaarden opgesteld die de minimale vereisten weergeven waaraan onderwijsinstellingen zich dienen te houden voor het openstellen. Dit geldt voor alle instellingen binnen de doelgroep en er zal op gecontroleerd worden. Hoe uitvoering moet worden gegeven aan alle vereiste maatregelen is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

Indien nodig worden deze richtlijnen aangepast. Het is van belang om de laatste versie van dit document te raadplegen op www.arubacovid19.org.

A. Maatregelen voor het waarborgen van goede hygiëne

1) Scholen dragen er zorg voor dat de volgende hygiënevoorschriften zoveel mogelijk worden nageleefd.
2) In ieder klaslokaal is aanwezig:
    a. Desinfecterende handgel (min 60%)
    b. Zeep
    c. Papieren handdoekjes
    d. Afvalbak
    e. Oppervlaktesprays
3) Leermiddelen, apparaten, werkplekken, oppervlakken (bijvoorbeeld bureaus en tafels) en voorwerpen (telefoons, toetsenborden, bij kleuter en basisscholen eventueel ook speelgoed en speelmaterialen) dienen bij gebruik door meerdere leerlingen regelmatig met ontsmettingsmiddel worden schoongemaakt. Ook materialen die met regelmaat door meerdere leerkrachten worden gebruikt, worden met regelmaat ontsmet. Let hierbij vooral op oppervlakken die door leerlingen en personeel veelvuldig worden aangeraakt, zoals lichtknoppen, deur- en raamhendels, trapleuningen e.d.

4) Eén of meerdere personeelsleden binnen de onderwijsinstelling moeten verantwoordelijk worden gesteld voor de supervisie op de uitvoering van deze hygiënemaatregelen.
5) Dagelijks minstens eenmaal een intensieve schoonmaak.
6) Zorgen dat er voldoende reinigingsproducten ter beschikking staan van het (schoonmaak) personeel.
7) Zorg voor het ventileren van klaslokalen tijdens schoonmaak door ramen en deuren tegen elkaar open te zetten.
8) Zorg dragen voor het bevorderen van regelmatig en grondig handen wassen/desinfecteren en goede hoest hygiëne door leerlingen en personeel.
9) Zorg dragen voor het schoonmaken van handen met water en zeep en/of desinfecterende handmiddel bij binnenkomst van het klaslokaal, voor- en na het eten en na toiletbezoeken.
10) Biedt voorlichting aan over de volgende hygiënevoorschriften:
11) Een ieder dient handen te wassen met water en zeep voor minimaal 20 seconden, bij afwezigheid van water een gel gebruiken met minimaal 60% alcohol;
12) Bij niezen of hoesten wordt een papieren zakdoek gebruikt dat meteen daarna wordt weggegooid; indien deze niet beschikbaar is, wordt gehoest of geniest in de kromme van de elleboog;
13) Het gezicht, met name de mond, neus en ogen, dient zo min mogelijk aangeraakt te worden.
14) Zorg ervoor dat leerlingen en personeel toegang hebben tot plaatsen waar ze hun handen kunnen wassen met zeep en water.
15) Toon posters ter bevordering van het handen wassen, hoest hygiëne, etc. Raadpleeg hiervoor www.arubacovid19.org.
16) Communiceer bovengenoemde voorschriften via eigen communicatie kanalen, zoals (briefings op vergaderingen, circulaires, e-mail, website, WhatsApp groepen) om de hand- en hoest hygiëne te bevorderen bij zowel leerlingen als personeel

B. Maatregelen voor het waarborgen van sociale afstand

1) Voor kleuter- en basisscholen (leeftijdsgroep tot en met om en nabij 12 jaar) dient <u>geen</u> rekening gehouden te worden met sociale afstand tussen leerlingen onderling en tussen de leerlingen en docenten. Sociale afstand wordt voor deze contacten afgeraden en lessen kunnen weer volledig plaatsvinden. Docenten onderling moeten zich <u>wel</u> houden aan de sociale afstand van 1,5 meter.

2) Voor het middelbaar- en voortgezet onderwijs (leeftijdsgroep vanaf ongeveer 13 t/m 18 jaar): dient <u>geen</u> rekening gehouden te worden met sociale afstand tussen <u>leerlingen onderling</u>, maar <u>wel</u> tussen de leerlingen en de docenten. Docenten onderling moeten zich <u>ook</u> houden aan de sociale afstand van 1,5 meter.

3) Voor het volwassen onderwijs (leeftijdsgroep vanaf ongeveer 18 jaar): dient <u>wel</u> rekening gehouden te worden met sociale afstand tussen alle leerlingen en docenten.

4) Voor middelbaar-, voortgezet- en volwassen onderwijs (leeftijdsgroep vanaf 13 jaar) geldt tevens:
    a. Verschillende tijdstippen voor aanvang en einde van de school kunnen overwogen worden ter voorkoming van agglomeratie.

b. Leerlingen blijven zo veel mogelijk in de klas, de docenten rouleren van klas bij het wisselen van lessen.
c. Hierbij kan er ook rekening worden gehouden met de stroom mensen.
a. De beschikbare ruimte in het schoolgebouw dient optimaal ingezet te worden, zodat zo veel mogelijk afstand tussen leerlingen en tussen leerlingen en leraren gecreëerd wordt.
b. Hierbij draagt de instelling zorg voor het aanduiden en het inrichten van de werkplek om bovengenoemde voorwaarden te kunnen garanderen.
c. Buitenmeubelen (tafels, banken, stoelen) op het schoolplein of de speelplaats dienen waar mogelijk op ruime afstand van elkaar geplaatst te worden, zodat leerlingen verder van elkaar af zitten.
d. Lunchen in eigen lokaal en na lestijd dienen de leerlingen direct naar huis te gaan.

5) Voor alle typen onderwijs:

a. Er is zo min mogelijk fysiek contact tussen onderwijspersoneel en ouder(s)/verzorger(s).
b. Vaste plekken aanwijzen waar leerlingen afscheid van ouder(s)/verzorger(s) kunnen nemen voordat zij het schoolplein/de school betreden. Ouder(s)/verzorger(s) bevinden zich zo min mogelijk op het terrein van de onderwijsinstelling
c. Personeel staat buiten om halen en brengen van leerlingen in goede banen te leiden en agglomeratie van leerlingen of ouders/verzorgers op het terrein van de onderwijsinstelling of daar buiten te voorkomen
d. Leerlingen worden door maximaal één volwassene opgehaald.
e. Indien de personeelskamer het toelaat kunnen leerkrachten met ten minste twee stoelen tussen elke leerkracht de personeelskamer gebruiken.
f. Geen evenementen organiseren op het schoolterrein waarbij grote groepen samen komen.
g. Voor sportactiviteiten op school geldt het sportprotocol, beschikbaar op www.arubacovid19.org.

C. Gebruik van mondkapjes

1) Voor kleuter- en basisscholen (leeftijdsgroep tot en met om en nabij 12 jaar): het gebruik van mondkapjes wordt afgeraden voor zowel leerlingen, als docenten voor de klas. Docenten moeten in een ruimte waar ook andere docenten of volwassenen zijn wel mondkapjes gebruiken.
2) Voor het middelbaar-, voortgezet en volwassenen onderwijs (leeftijdsgroep vanaf 13 jaar): het gebruik van mondkapjes is verplicht voor alle leerlingen. Het gebruik van mondkapjes voor docenten is ook verplicht.

D. Maatregelen voor het waarborgen dat zieke leerlingen of personeelsleden zich niet op de onderwijsinstelling bevinden

1) De toegang van een zichtbaar zieke leerling of personeelslid wordt geweigerd.
2) Informeer ouders, leerlingen en personeelsleden dat iedereen met één of meerdere van onderstaande klachten in ieder geval thuis moet blijven:
   a. Verkoudheid.
   b. Niezen.

   c. Hoesten.
   d. Keelpijn.
   e. Moeilijk ademen.
   f. Koorts.
3) De procedure voor ziekmelding dient zonodig te worden aangepast (zie ook onder punt E. "Ziekmeldingsprocedure versterken" op onderwijsinstellingen).
4) Toon posters met dit bericht op strategische plekken. Combineer dit met andere communicatiekanalen die vaak worden gebruikt om ouders, leerlingen en het personeel te informeren.
5) Wanneer een personeelslid of een leerling gedurende de dag bovengenoemde klachten ontwikkelt, gaat het personeelslid naar huis. Als een leerling ziek wordt, wordt het direct door een ouder/verzorger opgehaald.

E. Ziekmeldingsprocedure versterken

Doel: Het monitoren van verzuim vanwege respiratoire klachten/syndromen op scholen.

- Het is hierbij van belang dat alle onderwijsinstellingen op Aruba een adequaat functionerende ziekmeldingsprocedure hebben.
- De verantwoordelijkheid van de (dagelijkse) rapportage aan de Directie Volksgezondheid (DVG) ligt bij de schoolhoofden/-directeur en/of schoolbestuur.
- Procedure:
  - De ziekmeldingsprocedure begint bij de ouders/verzorgers van de leerling. De ouders dienen bij eerste ziekteverschijnselen de ziekmeldingsprocedure behorende bij de school te volgen. Hierbij is het belangrijk om de symptomen van de leerling door te geven.
  - Nadat het schoolhoofd of de schooldirecteur alle ziekmeldingen binnen heeft, dient hij/zij deze lijst dagelijks met de afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de DVG te delen. Er is hiervoor een Excel-bestand gemaakt waarin alle relevante informatie ingevoerd dient te worden.

Voor vragen met betrekking tot deze randvoorwaarden, kan de onderwijsinstelling contact opnemen met een verpleegkundige van de JGZ van de DVG.

Geraadpleegde bronnen:

Key Messages and actions for COVID-19 Prevention and Controls in Schools;
Document opgesteld door Unicef/WHO; maart 2020
https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/key-messages-and-actions-for-covid-19-prevention-and-control-in-schools-march-2020.pdf?sfvrsn=baf81d52_4

Integraal preventieplan COVID-19 infecties, voor scholen, tehuizen voor- en naschoolse opvang (0-18 jaar); drs Joan van Heyningen; Directie Volksgezondheid; maart 2020

Protocol Opstart Basisscholen; PO-Raad Nederland; versie 22 april 2020

RIVM: Kinderen en COVID-19. Opgehaald op 9 augustus 2020 van https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/kinderen

AÑA ESCOLAR 2020-2021

CORONAVIRUS COVID-19

PROTOCOL PA CU APERTURA DI SCOL:

X = No mester, ✓ = Mester

DISTANCIAMENTO SOCIAL	SCOLNAN PRIMARIO	SCOLNAN SECUNDARIO	AVOND ONDERWIJS
Alumno / alumno	X	X	✓
Alumno / maestro / staff	X	✓	✓
Maestro / maestro / staff	✓	✓	✓
Mayornan	✓	✓	—

MONDKAPJE	SCOLNAN PRIMARIO	SCOLNAN SECUNDARIO	AVOND ONDERWIJS
Alumno / alumno	X	✓	✓
Alumno / maestro / staff	X	✓	✓
Maestro / maestro / staff	✓	✓	✓
Mayornan	✓	✓	—

Si e yui ta malo of ta den un cas unda a constata covid,
ta pidi mayornan pa avisa y tuma responsabilidad y tene e yiu na cas!

DVG DIRECTIE VOLKSGEZONDHEID

Gobierno di Aruba

BRA Bureau Rampenbestrijding ARUBA

un

Feliz Fin
di Siman

E MOMENTONAN MAS IMPORTANTE
TA CU FAMIA

Gabinete Wever-Croes